

Praksa Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave*

Dionici u sustavu javne nabave, osim poznavanja zakonodavnog okvira, moraju biti upoznati s praksom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Državna komisija) kao tijela nadležnog za rješavanje o žalbama u vezi s postupcima sklapanja ugovora o javnoj nabavi, okvirnih sporazuma i projektnih natječaja, na koje se primjenjuje Zakon o javnoj nabavi. Upravo kroz praksu Državne komisije često se dolazi do odgovora na pitanja kako postupiti u pojedinoj situaciji, pa se u ovoj rubrici obrađuju aktualne odluke Državne komisije te se daje prikaz najvažnijih stavova.

Neznatan porezni dug po osnovi javnih davanja

Član odabrane Zajednice ponuditelja je imao iskazan dug po osnovi javnih davanja od 3,32 kn, što predstavlja neznatan iznos, pa je Državna komisija ocijenila da isključenje ponuditelja, kao sankcija, ne bi bilo razmjerno njegovom postupanju

... u žalbi na Odluku o odabiru za grupu 1. (dogradnja vodnokomunalne infrastrukture), žalitelj navodi da je naručitelj, sukladno toč. 3.2. dokumentacije, odabranu zajednicu ponuditelja (ZP) morao isključiti. Navodi da je naručitelj 24. prosinca 2020. putem **dohvata** pribavio potvrdu Porezne uprave iz koje je razvidno da je član ZP X d.o.o. na taj dan imao dug po osnovi javnih davanja od **3,32 kune**.

U potvrdi Porezne uprave dohvaćenoj putem EOJN RH za člana ZP X d.o.o., navedeno je da isti 24. prosinca 2020. ima dug od 3,32 kn po osnovi doprinosa za zdravstveno osiguranje. Naručitelj je zatražio pojašnjenje te potvrdu Porezne uprave o stanju na dan 24. prosinca 2020. U pojašnjenju odabrana ZP navodi da je dug nastao kada je Porezna uprava obračunala kamate, o čemu obavijest nije dostavila članu ZP. Odabrana ZP 31. prosinca 2020. dostavlja pojašnjenje ažuriranih popratnih dokumenata koje sadrži knjigovodstvenu karticu na 24. prosinca 2020., ovjerenu od strane Porezne uprave iz koje je vidljiv dug na računu „8486 dopr.zdrav.radni odn.“ u iznosu od 3,32 kn, te preplata poreznih obveza po ostalim računima u iznosu od 103.142,95 HRK. Za račun 8486 X d.o.o. dostavlja uplate i knjiženja za cijelo razdoblje 2020. koja potvrđuju da X d.o.o. uredno plaća obveze te da je pripisana kamata od 4,92 kune na dan 15. prosinca 2020. u periodu kada je djelatnica računovodstva imala značajnih tegoba uzrokovanih COVID-om 19. Naručitelj prihvaća obrazloženje ZP, jer je člankom 150. stavkom 1. OPZ-a propisano da će se dospjeli porezni dug za svaku pojedinu vrstu poreza, koja na dan 31. prosinca tekuće godine ne prelazi iznos od 10 kuna, otpisati po službenoj dužnosti. Direktivom 2014/24/EU o javnoj nabavi, čl. 57. st. 2., propisano je da „... naručitelj može isključiti ... gospodarskog subjekta iz postupka

nabave ako može odg. sredstvima dokazati da on ne poštuje obveze plaćanja poreza ili doprinosa za socijalno osiguranje“. Radi se o izuzetno malom iznosu neplaćene obveze koji je posljedica dospjele kamate na zakašnjelu uplatu te, istodobnoj pretplati po svim drugim kontima, urednom izvršavanju obveza te o iznosu koji se otpisuje po službenoj dužnosti. Stoga bi isključenje ponuditelja predstavljalo nerazmjerno tešku posljedicu za ponuditelja.

*Isključenje određenog ponuditelja iz postupka javne nabave jedna je od najstrožih sankcija. U konkretnom slučaju radi se o dugu po osnovi zateznih kamata u iznosu od 3,32 kuna, što predstavlja **razmjerno neznatan iznos**, pa Državna komisija ocjenjuje da isključenje ponuditelja, kao sankcija za konkretan dug, a uvažavajući i ostale okolnosti konkretnog slučaja, ne bi bilo razmjerno postupanju gospodarskog subjekta. Stoga je naručitelj, postupio sukladno ZJN 2016 kada je radi odluke o tome hoće li odabranu ZP isključiti iz postupka javne nabave uzeo u obzir sve činjenice i okolnosti konkretnog slučaja. Također, u konkretnom slučaju nije povrijeđeno načelo jednakog tretmana jer se ne radi o istoj situaciji u kojoj je naručitelj prema ponuditeljima postupao različito. Žalbeni navod je neosnovan.*

Rok isporuke vozila za sanitetski prijevoz kao kriterij odabira ponude

Naručitelj je propisao raspone unutar rokova isporuke prema kojima će pojedinoj ponudi dodijeliti određeni broj bodova te se ponudama, sukladno tako određenim rasponima, dodjeljuje maks. broj bodova unutar propisanih raspona

... u žalbi na Odluku o odabiru žalitelj navodi da je toč. 7.5. dokumentacije - Kriterij za odabir ponude, propisano: „Kriterij odabira ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda. Radi lakšeg računanja svakom kriteriju prema njegovom relativnom značaju dodijelit će se maks. broj bodova: 1. Cijena - 80% => 80 bodova; 2. Rok isporuke - 20% => 20 bodova.“ Ponude u kojima je iskazan kraći

rok isporuke ostvaruju pravo na dodatne bodove, kako slijedi: - isporuka u roku od 90 do 61 dana - 5 bodova; - isporuka u roku od 60 do 41 dana - 10 bodova; - isporuka u roku kraćem od 40 dana - 20 bodova; - 20 = maks. broj bodova za kriterij isporuke. Žalitelj ističe da je naručitelj naveo da će se maks. broj bodova dodijeliti ponudi u kojoj je iskazan najkraći rok isporuke, a da je u pregledu i ocjeni ponude propustio uključiti navedeni kriterij za odabir, čime je oštetio žalitelja na način da je odluku o odabiru donio u korist natjecatelja koji je ostvario manje bodova.

Toč. 7.5. dokumentacije, podtoč. 7.5.1. propisani su kriteriji za odabir ponude za vozila za sanitetski prijevoz, pri čemu su kao kriteriji određeni rok isporuke s relativnim značajem od 20% (20 bodova) i cijena s relativnim značajem od 80% (80 bodova). Također je propisano da će se maks. broj bodova dodijeliti ponudi u kojoj je iskazan najkraći rok isporuke.

Uvidom u ponudu žalitelja, utvrđeno je da je ponudio rok isporuke od 60 dana te je naručitelj njegovoj ponudi po navedenom kriteriju dodijelio 10 bodova, što je u skladu s propisanim rasponom i načinom bodovanja. U odnosu na navod žalitelja prema kojem je naručitelj pri pregledu i ocjeni ponude propustio žalitelju dodijeliti maks. broj bodova, iako je žalitelj iskazao najkraći rok isporuke, Državna komisija navedeni zaključak žalitelja je ocjenila pogrešnim. **Naručitelj je toč. 7.5. dokumentacije propisao raspone unutar rokova isporuke prema kojima će pojedinoj ponudi dodijeliti određeni broj bodova te se ponudama, sukladno tako određenim rasponima, dodjeljuje maks. broj bodova unutar propisanih raspona. Na taj način je žalitelju dodijeljeno maksimalno 10 bodova, budući da je ponudio rok isporuke od 60 dana, koji maksimum je propisan upravo za iskazani rok isporuke od 60 do 41 dana. Žalbeni navod je neosnovan.**

Jamstvo za ozbiljnost ponude¹

Dostavljeno jamstvo za ozbiljnost ponude u obliku bankarske garancije sadrži sve tražene elemente iz dokumentacije o nabavi

... u žalbi na Odluku o odabiru žalitelj navodi da se uvidom u jamstvo za ozbiljnost ponude odabranog ponu-

ditelja, toč. 3., može utvrditi da bankarska garancija sadrži uvjet: „Plaćanje po sukladnom zahtjevu za plaćanje bit će izvršeno u roku od osam radnih dana od primitka zahtjeva“. Smatra da to predstavlja kontradiktoran uvjet koji je suprotan zahtjevu naručitelja da jamstvo bude „bezuovjetno“. Naime, odmak za plaćanje po jamstvu od osam radnih dana znači značajan vremenski period te time uvjet „bezuovjetno“ nije zadovoljen, pa je naručitelj trebao odbiti navedeno jamstvo i ponudu odabranog ponuditelja.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da je sadržaj jamstva za ozbiljnost ponude odabranog ponuditelja u potpunosti u skladu sa zahtjevima dokumentacije te je isto valjano. Ističe da je navod pod toč. 3. jamstva poslovna odluka izdavatelja jamstva, Zagrebačke banke d.d., na koju ponuditelj ne može utjecati, a koja ne dovodi u pitanje aktivaciju izdanog jamstva s navedenim iznosom u slučaju nastanka u jamstvu navedenih okolnosti. **Naručitelj ukazuje da je žalitelju sporni navod naveden također u Garanciji izdanoj od Erste&steiermarkische Bank d.d., koja je dostavljena od strane žalitelja, odnosno člana ZP PZC Varaždin d.d., gdje je u toč. 3. navedeno: „Na prvi pisani poziv korisnika garancije i bez prigovora najkasnije u roku od sedam dana od dana zaprimanja istog“.**

Toč. 7.7.1. dokumentacije propisano je da je ponuditelj dužan uz ponudu dostaviti jamstvo za ozbiljnost ponude u iznosu od 1.000.000,00 kn, u obliku bankarske garancije „bez prigovora“, plative „na prvi poziv“ i „bezuovjetno“ ili u obliku novčanog pologa. Ako ponuditelj dostavlja jamstvo u obliku bankarske garancije, u garanciji mora biti navedeno da je korisnik garancije naručitelj, da se garant obvezuje bezuvjetno, neopozivo i na prvi pisani poziv korisnika garancije, bez prigovora isplatiti iznos od 1.000.000,00 HRK, bez PDV-a u kn, u slučajevima iz članka 214. stavka 1. toč. 1. ZJN 2016.

Dostavljeno jamstvo za ozbiljnost ponude je u obliku bankarske garancije koja sadrži sve tražene elemente iz toč. 7.7.1. dokumentacije. Odabrani ponuditelj se je pridržavao obveze da ponudu izradi u skladu s uvjetima i zahtjevima dokumentacije, a naručitelj je pregledavao i ocijenio njegovu ponudu u skladu s tim uvjetima. **Državna komisija ocjenjuje da navod „Plaćanje po sukladnom zahtjevu za plaćanje bit će izvršeno u roku od osam radnih dana od primitka zahtjeva“, na koji upire žalitelj, ne znači da time bankarska garancija nije bezuvjetna. Žalbeni navod je neosnovan.**

¹ Rješenje Državne komisije: Klasa: UP/II-034-02/23-01/65, od 13. ožujka 2023.